

ÎNCHEIERE

9 februarie 2023

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Mariana Pitic
Victor Burduh

examinând cererea depusă de „Komaksavia Airport Invest” LTD, reprezentată de administratorul Andreas Menelaou, cu privire la recuzarea judecătorului Curții Supreme de Justiție, Aliona Miron, în cauza de contencios administrativ, inițiată la cererea de chemare în judecată depusă de „Komaksavia Airport Invest” LTD împotriva Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova cu privire la anularea pct.35 din Dispoziția Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova nr.2 din 25 februarie 2022,

c o n s t a t ă:

La 1 martie 2022, prin intermediul poștei electronice, „Komaksavia Airport Invest” LTD a sesizat Curtea de Apel Chișinău cu acțiunea în control normativ îndreptată împotriva Parlamentului Republicii Moldova și Comisia pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova prin care a solicitat:

- anularea art.2 pct. 15 din Hotărârea Parlamentului nr. 41 din 24 februarie 2022 privind declararea stării de urgență, în partea sintagmei ce-1 vizează pe reclamant - „, modificarea procedurii de numire în funcție și de destituire a conducătorilor agenților economici”;

- anularea pct.35 din Dispoziția Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova nr.2 din 25 februarie 2022, adoptată sub imperiul unei prevederi normative lovită de nulitate - art. 2 pct. 15 din Hotărârea Parlamentului nr. 41 din 24 februarie 2022 privind declararea stării de urgență, în partea sintagmei - „,modificarea procedurii de numire în funcție și de destituire a conducătorilor agenților economici”, precum și cu depășirea limitelor drepturilor acordate prin numita prevedere.

Prin încheierea din 15 martie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost declarată inadmisibilă cererea de chemare în judecată depusă de „Komaksavia Airport Invest” LTD împotriva Parlamentului Republicii Moldova și Comisia pentru Situații Excepționale, în partea pretenției privind anularea art. 2 alin. (15) din Hotărârea Parlamentului nr. 41 din 24 februarie 2022 cu privire la declararea stării de urgență, în partea sintagmei „,modificarea procedurii de numire în funcție și de destituire a conducătorilor agenților economici”. (f.d. 95-111)

Prin decizia din 25 mai 2022 a Curții Supreme de Justiție, a fost respins recursul depus de „Komaksavia Airport INVEST” LTD și a fost menținută încheierea din 15 martie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

Prin hotărârea din 7 iulie 2022 a Curții de Apel Chișinău, acțiunea în control normativ depusă de „Komaksavia Airport Invest” LTD împotriva Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova cu privire la anularea pct.35 din Dispoziția Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova nr.2 din 25 februarie 2022, a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de apel, la 5 august 2022, prin intermediul poștei electronice, „Komaksavia Airport Invest” LTD, reprezentată de administratorul Andreas Menelaou a depus recurs împotriva hotărârii din 7 iulie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea hotărârii instanței de apel și pronunțarea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie admisă.

Ședința de judecată cu privire la examinarea admisibilității recursului depus de „Komaksavia Airport Invest” LTD împotriva hotărârii din 7 iulie 2022 a Curții de Apel Chișinău a Curții de Apel Chișinău, a fost stabilită pentru data de 8 februarie 2023, în componența completului de judecată compus din magistrații Tamara Chișca-Doneva (președinte), Aliona Miron și Iurie Bejenaru (judecători), constituit prin dispoziția Președintelui interimar al Curții Supreme de Justiție nr. 149 din 27 decembrie 2022 „Cu privire la constituirea completelor de judecată pentru anul 2023”, în cadrul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție .

La 8 februarie 2023, prin intermediul poștei electronice, „Komaksavia Airport Invest” LTD, reprezentată de administratorul Andreas Menelou în temeiul art.50 alin.(1) lit.e) din Codul de procedură civilă, a înaintat cerere de recuzare judecătorului Curții Supreme de Justiție, Aliona Miron, de la examinarea admisibilității recursului depus de „Komaksavia Airport Invest” LTD, reprezentată de administratorul Andreas Menelou, împotriva hotărârii din 7 iulie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

Drept motive de recuzare a judecătorului Curții Supreme de Justiție, Aliona Miron, reprezentantul „Komaksavia Airport Invest” LTD, administrator Andreas Menelaou a indicat faptul precum că la 9 septembrie 2021 d-nul Sergiu Litvinenco a postat pe pagina sa din rețeaua de socializare din internet „facebook” un comentariu conform căruia se bucură de numire în funcție de judecătorul al Curții Supreme de Justiție, anume pe d-na Aliona Miron, precum și faptul că „este un semnal bun pentru sistemul de justiție din țară”.

A mai menționat reprezentantul „Komaksavia Airport Invest” LTD, administratorul Andreas Menelaou că la 26 septembrie 2022 în mass-media a apărut informația că magistrata respectivă a fost prezentă la nunta fiicei judecătorilor Ion Guzun (judecător în cadrul Curții Supreme de Justiție) și Maria Guzun (judecător în cadrul Curții de Apel Chișinău), care sunt nașii de cununie ai dumneaei. La rândul său, magistratul Ion Guzun are legături de rudenie cu actualul Viceprim-ministru, ministrul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, Andrei Spînu, care este inclusiv și membru al Consiliului Suprem de Securitate, condus de către președintele Republicii Moldova, Maia Sandu.

Suplimentar a mai menționează reprezentantul „Komaksavia Airport Invest” LTD, administratorul Andreas Menelaou că în mass-media a apărut informația că au fost sparse aconturile în „Telegram” a lui Sergiu Litvinenco, Andrei Spînu, Nataliei Gavrilița și a d-lui Dorin Recean, prin care s-a dovedit faptul influențării Guvernării asupra instituțiilor de stat și a funcționarilor publici de a lua anumite decizii convenabile anume Guvernării în sistemul judecătoresc.

Prin urmare, în opinia reprezentantului „Komaksavia Airport Invest” LTD, administrator Andreas Menelaou, actuala guvernare a țării de comun acord cu Președinția țării pot influența direct, prin intermediul judecătorilor Aliona Miron, Ion Guzun și Maria Guzun, asupra procesului și soluției ce urmează să fie pronunțată în prezenta cauză.

În împrejurările descrise, reprezentantul „Komaksavia Airport Invest” LTD, administratorul Andreas Menelaou are bănuieli referitor la obiectivitatea și nepărtinirea judecătorului Curții Supreme de Justiție, Aliona Miron la examinarea prezentei cauze, mai ales în contextul examinării unor cereri, care după natura și specificul pretențiilor înaintate pot duce la respingerea nejustificată a cererii formulate prin aceasta, lezându-i dreptul la protecția proprietății garantate de art.1 al Protocolului nr.1 la CEDO, dat fiind atitudinea vădit negativă a judecătorului Aliona Miron față de recurent/reclamant „Komaksavia Airport Invest” LTD.

Reprezentantul „Komaksavia Airport Invest” LTD, administrator Andreas Menelaou consideră că motivele sus enunțate creează recurente o stare de neîncredere față de modalitatea în care completul de judecată își va exercita atribuțiile și lasă impresia că nu va beneficia de un proces echitabil în raport cu cele reținute, întrucât există alte împrejurări care pun la îndoială obiectivitatea și nepărtinirea judecătorului Aliona Miron, care face parte din completul de judecată desemnat să examineze prezenta cauză în ordine de recurs.

În viziunea reprezentantului „Komaksavia Airport Invest” LTD, administrator Andreas Menelaou, la caz, sunt aplicabile prevederile art.50 alin.(1) lit.e) din Codul de procedură civilă, care reglementează că, judecătorul care judecă cauza urmează a fi recuzat dacă are un interes personal, direct sau indirect, în soluționarea cauzei ori există alte împrejurări care pun la îndoială obiectivitatea și nepărtinirea lui.

În contextul enunțat, reprezentantul „Komaksavia Airport Invest” LTD, administrator Andreas Menelaou a solicitat admiterea cererii de recuzare înaintată judecătorului Curții Supreme de Justiție, Aliona Miron, prin înlocuirea magistratei respective, care face parte din completul de judecată desemnat să examineze cauza dată, cu un alt judecător din cadrul Curții Supreme de Justiție.

Conform practicii judiciare și în virtutea modificărilor operate la Codul de procedură civilă, prin Legea nr. 155 din 5 iulie 2012, în vigoare din 30 noiembrie 2012, Curtea Supremă de Justiție examinează cererile de recuzare fără participanților la proces.

Examinând argumentele expuse în cererea de recuzare depusă de „Komaksavia Airport Invest” LTD, reprezentată de administratorul Andreas Menelaou cu privire la recuzarea judecătorului Curții Supreme de Justiție, Aliona Miron, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că aceasta este neîntemeiată și urmează a fi respinsă, din motivele ce succed.

În conformitate cu art. 50 alin. (1) din Codul de procedură civilă, judecătorul care judecă cauza urmează a fi recuzat dacă: a) la judecarea anterioară a cauzei a participat în calitate de martor, expert, specialist, interpret, reprezentant, grefier, executor judecătoresc, arbitru sau mediator; b) se află în raporturi de rudenie până la al patrulea grad inclusiv sau de afinitate până la al treilea grad inclusiv cu vreuna dintre părți, cu alți participanți la proces sau cu reprezentanții acestora; b¹) o rudă a sa până la al patrulea grad inclusiv sau un afin până la al treilea grad inclusiv a participat, ca judecător, la judecarea aceleiași cauze; b²) este rudă până la al patrulea

grad inclusiv sau afin până la al treilea grad inclusiv cu un alt membru al completului de judecată; c) este reprezentantul legal al uneia dintre părți; d) și-a expus opinia asupra cauzei care se judecă; e) are un interes personal, direct sau indirect, în soluționarea cauzei ori există alte împrejurări care pun la îndoială obiectivitatea și nepărtinirea lui.

Conform art. 52 alin. (5) din Codul de procedură civilă, nu se admite recuzarea judecătorului din suspiciune în imparțialitatea lui dacă nu sunt cunoscute temeiurile de drept și de fapt pentru înaintarea recuzării.

Din normele de drept citate supra rezultă că, legiuitorul a prevăzut exhaustiv două condiții esențiale pentru înaintarea cererii de recuzare în privința judecătorului și anume, recuzarea trebuie să fie motivată și poate fi înaintată până la începerea dezbaterii cauzei în fond.

În conformitate cu art. 50 alin. (1), lit. e) din Codul de procedură civilă, judecătorul care judecă cauza urmează a fi recuzat dacă are un interes personal, direct sau indirect, în soluționarea cauzei ori există alte împrejurări care pun la îndoială obiectivitatea și nepărtinirea lui.

Pentru a se pronunța asupra cererii de recuzare depusă de reprezentantul „Komaksavia Airport Invest” LTD, administrator Andreas Menelaou cu privire la recuzarea judecătorului Curții Supreme de Justiție, Aliona Miron, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră imperioasă analiza celor invocate prin prisma jurisprudenței relevante a Curții Europene a Drepturilor Omului (a se vedea hotărârea *Kyprianou v. Cyprus* (73797/01, § 121, ECHR 2005)).

Înalta Curte a rezumat principiile care reies din jurisprudența sa cu privire la imparțialitatea instanței judecătorești. Într-o societate democratică este de o importanță fundamentală ca instanțele judecătorești să inspire încredere populației și, în primul rând, acuzatului, în cazul procedurilor penale (a se vedea *Padovani v. Italy*, hotărâre din 26 februarie 1993, Seria A nr. 257B, p.20, § 27).

În acest sens, art. 6 cere instanței, care cade sub incidența sa, să fie imparțială. Imparțialitatea, în mod normal, denotă absența prejudecății sau părtinirii, existența sau absența acesteia putând fi probată în diferite moduri.

Curtea face distincție între o abordare subiectivă, adică încercarea de a constata convingerea personală sau interesul unui judecător într-o anumită cauză, și o abordare obiectivă, adică determinarea dacă el a oferit garanții suficiente pentru a exclude orice îndoială legitimă în acest sens (a se vedea *Piersack v. Belgium*, din 1 octombrie 1982 și *Grievies v. the United Kingdom*).

În ceea ce privește al doilea test, atunci când testul se aplică unui complet de judecători, aceasta înseamnă că este necesar de a stabili dacă, pe lângă comportamentul personal al oricărui dintre membrii acelui complet, există fapte care pot fi stabilite și care pot trezi dubii în ceea ce privește imparțialitatea.

În sensul dat, chiar aparențele pot avea o anumită importanță (a se vedea *Tocono și Profesorii Prometeiști v. Moldova*, *Castillo Algar v. Spain* și *Morel v. France*). Atunci când se hotărăște dacă într-o anumită cauză există motive legitime de a bănui că un complet nu este imparțial, punctul de vedere al celor care pretind că acesta nu este imparțial este important, dar nu decisiv. Ceea ce este decisiv este dacă această bănuială poate fi obiectiv justificată (a se vedea *Ferrantelli and Santangelo v. Italy* și *Wettstein v. Switzerland*).

Din materialele cauzei rezultă că la 08 februarie 2023, prin intermediul poștei electronice, „Komaksavia Airport Invest” LTD, reprezentată de administrator Andreas Menelaou a depus cerere cu privire la recuzarea judecătorului Curții Supreme de Justiție, Aliona Miron, de la examinarea cererii de recurs în temeiul art. 50 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură civilă în coraborare cu art.50 din Codul administrativ.

Analizând circumstanțele expuse în cererea de recuzare și normele de drept citate supra, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că argumentele invocate de reprezentantul „Komaksavia Airport invest” LTD, administrator Andreas Menelaou, drept temeiuri de recuzare a judecătorului Aliona Miron de la judecarea prezentei cauze, nu sunt justificate. Or, criticile, înaintate în cererea de recuzare, sunt mizate pe simple declarații de suspiciuni de imparțialitate ale reprezentantului „Komaksavia Airport Invest” LTD, administrator Andreas Menelaou, precum că actuala guvernare a țării prin intermediul judecătorului Aliona Miron ar putea influența soluția pe acest caz, nefiind probate, și care de fapt produc o injustiție în exercitarea drepturilor procesuale.

În consecință, se reține faptul că în motivarea cererii de recuzare nu au fost prezentate careva probe plauzibile în susținerea argumentelor care ar pune la îndoială obiectivitatea și nepărtinirea judecătorului ce participă la examinarea cauzei, acestea fiind declarative.

Totodată, Colegiul consideră că argumentele invocate de reprezentantul „Komaksavia Airport Invest” LTD, administrator Andreas Menelaou în susținerea cererii de recuzare nu indică la existența unor prejudecăți sau idei preconcepute a magistratului recuzat, susceptibile de a afecta imparțialitatea subiectivă a acestora, în sensul definit de jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului.

În acest context, jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului statuează că în fiecare caz concret va trebui de stabilit dacă, în afara conduitei personale a judecătorului, există fapte dovedite de natură a ridica îndoiele în ceea ce privește imparțialitatea acestuia (*Wettstein c. Elveției*, hotărârea din 21 decembrie 2000, definitivă din 21 martie 2001).

Art. 2 din „Principiile de bază ale independenței sistemului judiciar” redactate de Națiunile Unite în 1985 stipulează că „sistemul juridic va decide în problemele care îi sunt înaintate imparțial, pe baza faptelor și în conformitate cu legea, fără vreo restricție, influență incorectă, sugestie, presiune, amenințări sau interferență, directă sau indirectă, din orice parte sau pentru orice motiv”. Conform art. 8, judecătorii „se vor comporta întotdeauna de așa măsură încât să păstreze prestața postului lor și imparțialitatea și independența sistemului juridic”.

Existența imparțialității, în sensul conferit de art. 6 § 1 CEDO, se determină prin aplicarea unui test subiectiv, constatând în examinarea convingerilor personale ale unui judecător anume într-o cauză dată și, în același timp, pe baza unui test obiectiv al cărui scop este de a stabili dacă judecătorul a oferit garanții suficiente pentru a elimina orice dubiu legitim în cauză respectivă.

În Recomandarea nr.R(94)12 privind independența, eficiența și rolul judecătorilor (Principiul I.2.d), Comitetul de Miniștrii al Consiliului Europei a stabilit că judecătorii trebuie să aibă libertate neîngrădită pentru a lua hotărârile imparțial, în conformitate cu conștiința lor și cu interpretarea pe care o dau faptelor, respectând regulile relevante stabilite de lege.

Din considerentele expuse și având în vedere faptul că cererea de recuzare depusă de „Komaksavia Airport Invest” LTD, reprezentată de administratorul Andreas Menelaou, cu privire la recuzarea judecătorului Curții Supreme de Justiție, Aliona Miron, este neîntemeiată, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a o respinge.

În conformitate cu art. art.50-53, 269-270 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se respinge ca neîntemeiată cererea depusă de „Komaksavia Airport Invest” LTD, reprezentată de administratorul Andreas Menelaou, cu privire la recuzarea judecătorului Curții Supreme de Justiție, Aliona Miron de la examinarea recursului depus de „Komaksavia Airport Invest” împotriva hotărârii din 7 iulie 2022 a Curții de Apel Chișinău, în cauza de contencios administrativ, inițiată la cererea de chemare în judecată depusă de „Komaksavia Airport Invest” LTD împotriva Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova cu privire la anularea pct.35 din Dispoziția Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova nr.2 din 25 februarie 2022.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Mariana Pitic

Victor Burduh